

LES ARTS ÉS PER A TOTS

LES ARTS VOLANT

GIRA 2025

LA VENTAFOCS, Pauline Viardot

MUDANCES

PALAU

LES ARTS de les mudances

PALAU DE LES ARTS
REINA SOFÍA

En col·laboració amb:

GENERALITAT
VALENCIANA

Les Arts Volant

El Palau de les Arts Reina Sofía de València presenta un nou títol que ha de viatjar en el seu format ambulant, Les Arts Volant, per les places públiques dels municipis de la Comunitat Valenciana.

Les Arts Volant és un projecte de difusió cultural de Les Arts, en col·laboració amb Cultura de la Generalitat, la Diputació de València i l'Ajuntament de València, per a fer arribar l'òpera a qualsevol racó de la nostra geografia, especialment a localitats amb escassa activitat musical o allà on seria complicat dur a terme una representació per no disposar dels mitjans tècnics o instal·lacions necessàries. Es tracta de fer visible -i itinerant alhora- el fascinant món de l'òpera i poder gaudir de l'art i de la bellesa sense haver de desplaçar-se.

La companyia viatja en un gran camió preparat per a transformar-se en escenari a la seua arribada a la plaça de qualsevol localitat i, posteriorment, s'ofereix una òpera en directe interpretada per Cantants del Centre de Perfeccionament acompanyats al piano.

El títol escollit per a ser representat en aquesta nova gira és *Cendrillon*, de Pauline Viardot, que es presenta en la seua versió adaptada al valencià *La venta focs*. Es tracta d'una òpera de saló que, la compositora d'origen espanyol, va crear per a l'entreteniment del seu cercle d'amistats.

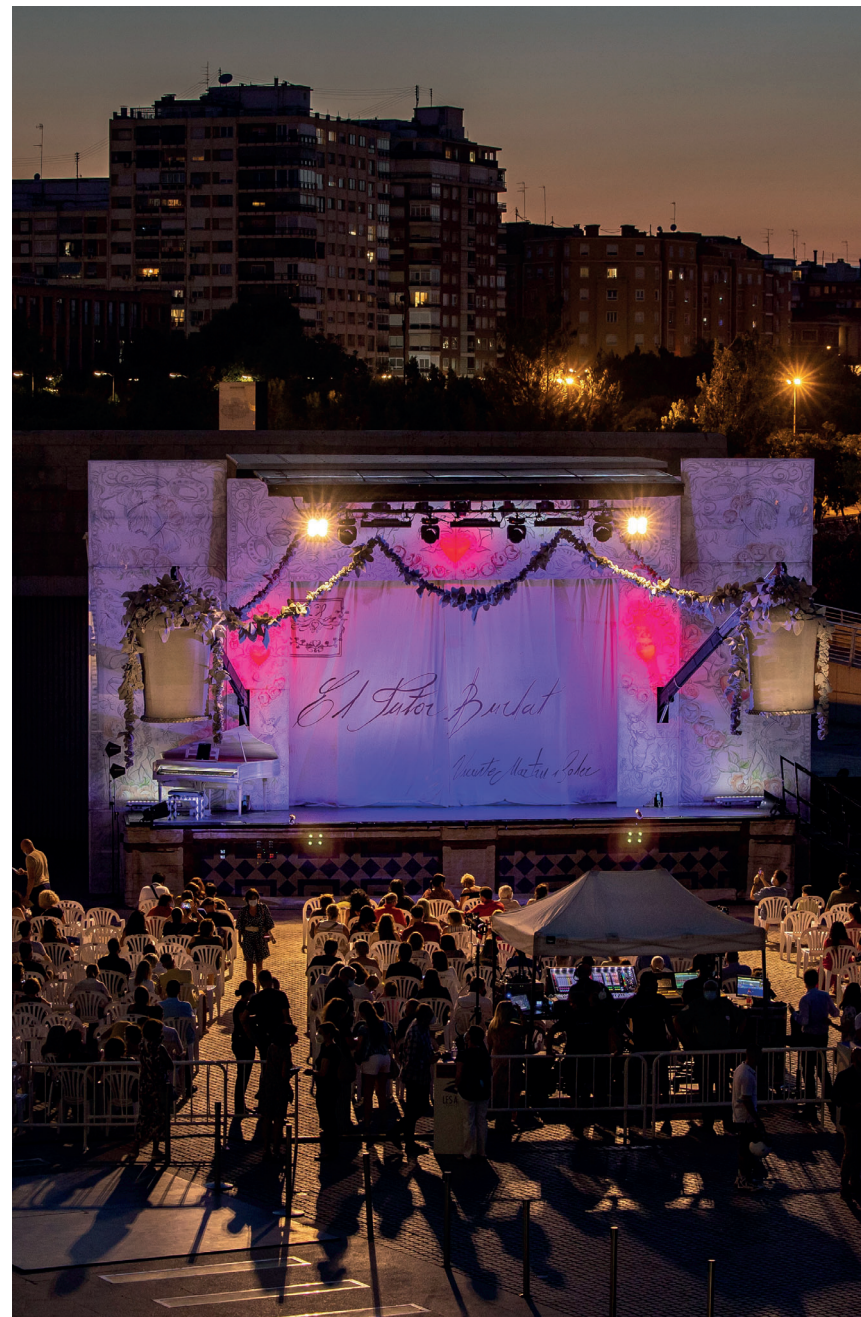
Viardot, la compositora més influent del segle XIX

Pauline Viardot, realment nascuda i coneguda com a Paulina García Siches, filla del cèlebre compositor i cantant Manuel García, fins que es va casar amb Louis Viardot, va ser una cantant de gran èxit, però també una compositora molt particular i, a més, decisivament influent en la vida musical europea en el segle XIX. Des dels diversos llocs on va residir, principalment París, Baden-Baden i Londres, va ser una figura central pel nombre de personalitats del món de la cultura que va aglutinar al seu voltant, tant compositors com escriptors, artistes i intèrprets.

A casa de la Viardot es reunien els intel·lectuals més importants d'Occident: músics de la talla de Wagner (qui li va mostrar el segon acte del seu *Tristan*), Brahms (li va dedicar la *Rapsòdia per a contralt*), Chopin, Rossini o Berlioz; també escriptors d'èxit com Charles Dickens o el rus Ivan Turguénev. Per això, s'ha d'entendre la figura de Viardot com la d'una compositora que escriu música per al seu cercle d'amistats. L'exemple més clar és *Cendrillon*, que està concebuda com una sèrie de "xicotets homenatges" a totes les personalitats musicals que van estar presents en la seua vida. En aquesta deliciosa obra és fàcil identificar referències al melodisme francès de Gounod Massenet, acords que recorden Wagner i, per descomptat, el pianisme de Chopin.

Cendrillon, un viatge del saló al café cantant.

Subtitulada per Pauline Viardot "*opéra-comique* en tres quadros", cal preguntar-se si ens trobem davant d'un amable passeig ideal pels precedents literaris i musicals que han posat la figura de la Ventafocs en el panorama literari i musical occidental. La compositora va ser, durant la seua vida, freqüentadora dels genis musicals més vius i la seua obreta lírica de saló és un espill delator de les seues amistats i de les seues vivències estètiques. No és difícil reconèixer en aquesta obra frases dedicades a Massenet o Gounod; compassos insuflats de l'esperit de Wagner i, sobretot,

del seu estimat Chopin. Més enllà, flota en l'esperit de *Cendrillon* l'essència del teatre líric d'evasió francès que, durant la segona meitat del XIX s'ha fet fort a París amb Offenbach: l'*opérette*, el vodevil i l'*opéra-comique* havien irradiat el seu contagiós influx als teatres lírics d'evasió.

Cendrillon, influïda per aqueixa poderosa onada de balls i alegres cants, pot ser considerada una opereta d'enginy amable i mundà, hedonista, que evoluciona entre valsos i cuplets, masurques i polques, músiques nostàlgiques per a un temps que ja s'albirava sota la llum de l'atonalitat. En *Cendrillon*, Viardot empra el cuplet de l'opereta i el vodevil gals, i a l'Espanya del 1900 sorgeix el cuplet com a cançó-espectacle, nou horitzó transformador dels models lírics coneguts fins a arribar a la revista musical, la sicalpsi i el gènere ínfim, formes espectaculars de sensualitat i sexualitat, més o menys dissimulades.

En aquest sentit, la inclusió de músiques agafades de l'ingent repertori generat a Espanya entre el 1900 i la Guerra Civil -fonamentalment a

Madrid, Barcelona i València- respon a la que era una realitat: la creació d'un nou repertori dramaticomusical a partir de la barreja de models tradicionals del *Género chico* i la *Zarzuela grande*, amb els ritmes vinguts de França.

La nova producció d'aquesta òpera de saló de la Viardot és el resultat de la fantasia i l'experiència de Joan Font, director i actor, fundador del grup Comediants. A les seues mans, la dramaturgia hibridant que proposa Les Arts resumeix la concepció festiva del fenomen teatral que el director ha desenvolupat durant els seus 50 anys de carrera. En aquesta *Cendrillon*, i com si d'un autèntic carnestoltes es tractara, els personatges muten des de posicions quotidianes cap a personatges de conte... o de cabaret, en un escenari convertit en explosió de colors i formes, en un viatge que va des de França a Espanya, de la intimitat d'un saló bé a la frescor d'un café cantant.

Sinopsi argumental

Els treballadors d'una companyia de mudances traslladen paquets i caixes d'ací cap allà. De sobte, la cap de l'empresa troba, entre uns trastos, un llibre que crida la seua atenció: el conte de *La Ventafocs*. Els altres deixen el que estan fent i s'acosten a fullejar el llibre amb ella. Afloren records, somnis, fantasies que porten dins. Il·lusionats, decideixen fer un descans i representar aquesta història utilitzant com a vestuari i attrezzo la seua imaginació i tot el que troben pel lloc.

El cèlebre conte comença amb l'escena del baró de Picornut en sa casa, on conviu amb les seues tres filles: Magalona i Armelina, que són prou ensuperbides, i Ventafocs, una joveneta bondadosa, somiadora, que treballa sense descans per a atendre la família. El Príncep, fent-se passar per camarlenc de la seua cort, entrega a la família una invitació al ball de palau. Ventafocs, menyspreada pel seu pare i germanes, queda sola a la llar mentre ells se'n van a la festa. Però la jove és sorpresa per la Fada, que li concedeix el seu somni d'assistir al ball engalanada en una luxosa carrossa mitjançant un encanteri que es trencarà a les dotze de la nit.

Al palau, el camarlenc de la cort, el comte Barigol, abillat amb la indumentària del Príncep, rep la família del baró de Picornut. Les germanes Magalona i Armelina competeixen ridículament per conquerir el seu cor. Apareix Ventafocs. Els convidats queden fascinats per la seua extraordinària bellesa. Se succeeixen el ball i diverses actuacions. El Príncep, a qui tots creuen el camarlenc, festeja Ventafocs encisat. És el moment de besar-se, però estan a punt de tocar les dotze: Ventafocs se'n va precipitadament, i es deixa una de les seues sabates. El Príncep inicia la recerca de la misteriosa dama de la qual s'ha enamorat. Quan arriba a casa del baró, comprova feliçment que la sabata només encaixa al peu de Ventafocs.

Fitxa artística

Direcció d'escena

Escenografia

Vestuari

Il·luminació

Coreografia

Dramatúrgia i diàlegs

Adaptació al valencià

Joan Font

Manuel Zuriaga

José María Adame

Nadia García

Fátima Sanlés

Anselmo Alonso-Soriano

Enedina Lloris

Ventafocs

El baró de Picornut

Armelina

Magalona

El Príncep

El comte de Barigol

La Fada

Iria Goti / Nuada Le Drève

Marcelo Solís / Josep Barberà

Estíbaliz Ruiz / Carmen Lázaro

Federica Di Trapani / Laura Pulido

Álvaro Diana / Filipp Modestov

Gonzalo Manglano / Rodrigo Herrero

Saray García / Larisa Stefan

Piano

José Alberto Sancho / Ignacio Aparisi

Producció del Palau de les Arts Reina Sofía

GENERALITAT
VALENCIANA

lesarts.com